

val és borral megáldoztatta őket s a kis fiúnak is nyújtott. A kis fiú ládikájába is tett egy ostyát, üvegeséjébe pedig szentelt bort. Azután kimentek mindnyájan a kápolnából. Az angyalok újra megrázkódtak, s újra bárányokká változtak át. A fiúcska levett kalappal ájlatosan ballagott utánuk. A rossz hidnál megint átsegítette az a szép kis szelíd bárány, az a szép angyal. Hazaérkeztekor kérdi az öreg ember:

— No, kedves fiacskám, hoztál a fűből, meg a vízből, amit a bárányok ettek és ittak?

— Jaj, édes öregapám uram, — mondja a kis fiú, — nem bárányok ezek, hanem valóságos angyalok!

Ekkor elbeszélte, mikét látott. Azután odaadta a ládikát és üvegesét az öregnek, hogy olyat ettek és ittak az ő bárányai, mint azokban van. Az öreg ember mosolygott.

— No, kedves fiacskám, látom, hogy te derék, becsületes fiú vagy; teljesítetted a kötelességed. Most válassz; egy tál aranyat kérsz-e bérül, vagy lelked üdvösségét?

— Isten látja a lelkemet, édes öregapám; a tál aranyat is szeretném, mert földhöz ragadt szegények vagyunk; de a lelkem üdvösségét mégjobban szeretem. En azt választom.

— Jól választottál édes fiam! — mondja az öreg ember. Mivel lelked üdvösségét előbbre tetted a földi kincsnél, megérdemled; hogy abból is juttassak neked; mert nekem minden hatalmamban áll; én vagyok az Isten.

A fiúcska térdreborult előtte. A jó Isten pedig három tál arannyal megtöltötte a szűre ujját s áldásával bocsájtotta útnak hazafelé. Otthon aztán nem fájt többet édesanyjának a feje; mert a sok kincsből holttuk napjáiig boldog életet éltek.

(Népmese.)

b) A mese által keltett élmények elmondása és megbeszélése.

c) Miről is szólt ez a szép mese? (Rövid tartalmi összefoglalás.) Rendezzük gondolatsorozatunként:

a) Az első lusta fiú pórul járt;

b) Megjárta a második lusta is;

c) A derék, becsületes fiú jutalma.

d) Elmélyítés. Közeledik a karácsony. Részolga-tunk-munkánkkal a kis Jézuska ajándékára? Mivel?

III. *Összefoglalás.* Rajzoljanak otthon valamit a hallott meséből.

Ki tudná elmesélni most a hallott mesét? (A mese elmondása.)

1946. december 3. hete.

Általános iskola III. osztály.

A tanítás anyaga: Jézus és a gyermek. (Olvasmány tárgyalás.)

I. *Előkészítés.* a) *Számonkérés, felújítás.* Az elmúlt órák tárgyalt olvasmány felújítása. A mai órán tárgyalandó olvasmányhoz közelálló, de régebben tárgyalt olvasmány felújítása.

b) *Athajlás.* Milyen ünnep következik? Kit ünnepelünk karácsonykor? Miért várjuk mindnyájan annyira karácsonyt? Minek az ünnepe? Különösen kik várják ezt a szép ünnepet?

c) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) *Az olvasmány bemutatása.*

JÉZUS ES A GYERMEK.

Egyszer, a tanítás után leült Jézus egy pálmafa hűvöseibe. Kisdedeket vivének hozzája, hogy megáldja őket.

Jézus rájuk tekintte és megáldá őket egyenkint.

Az egyik gyermekecskét pedig maga elé állította, és szólt tanítványainak:

— Nézzétek e kisdud szemét. Bizony mondom néktek, ilyen szeműek az én Atyám ártatlan angyalai a mennyek országában.

Majd kezét a gyermek fejére emelvén, megáldá őt.

Volt pedig ott egy karonülő kisdud, fehérarcú és fekete-szemű, öltözete gyolcsingecske, — aki szomorúan nézett Jézusra.

Jézus az ölébe vevén ezt a gyermeket, kérdező tőle:

— Mi bajod, kicsikém?

A gyermek fölemelé balkezét, és felelé panaszosan:

— Bibis.

És az anyja szólal:

— Darázs csípte meg a kezeckéjét reggel. Már mindent raktunk rá, mindennel orvosoltuk, de nem találjuk füvét.

És a gyermek ismét mutatá kezét, mondván panaszosan:

— Bibis.

Jézus pedig kérdező:

— Fáj-e még, kedvesem?

A gyermek könnyezve felelé:

— Fáj.

— Meggyógyítom, hogy ne fájjon.

És megcsókolá a gyermek kezét azon a helyen, ahol a darázs megszúrta.

— Fáj-e még?

A gyermek pedig felelé:

— Nem.

És Jézus arcára bámult hálás nézéssel.

Látván pedig ezt az anyák, mindnyájan örvendezének, és hazatérvén, mindeneknek elbeszélétek Jézus cselekedetét.

És az anyák ma is, ha a gyermek azt mondja: *bibis*, Jézus csókját nyomják a sebecskére.

Gárdonyi Géza.

b) Az olvasmány által keltett élmények megbeszélése.

c) Az olvasmányt újból elolvassuk, hogy még jobban gyönyörködjünk benne. Gondolatesoportok:

1. Jézus megáldja a gyermekeket;

2. Jézus csókjával meggyógyítja egyik kisdud kezét;

3. Az anyák ma is az ő csókjával gyógyítják a sebecskéket.

d) Elmélyítés. Gárdonyi Géza is tanító volt egy ideig. Nagyon szerette ő is a gyermekeket, azért írta ezt a kedves, szép olvasmányt is: Ki szeret benneteket a legjobban? Kit szerettek ti a legjobban? Kinek a csókját csókolják a ti sebeitekre az édesanyák?

III. *Osszefoglalás.* Az olvasmányt újból, most már ismét összefüggően elolvassuk, vigyázva az értelmes olvasásra.

Kérjétek a jó Jézuskát, gyógyítson meg minden sebet, minden beteget, hogy ne legyen az ő születése napján fájdalom a földön.

1946. december 3. hete.

Általános iskola IV. osztály.

A tanítás anyaga: Karácsonyi betlehemesek.

I. *Előkészítés.* a) Számonkérés.

b) *Athajlás.* A karácsonyi hangulatot váró emberek érzésének felidézése.

c) Célkitűzés.

II. *Tárgyalás.* a) Az olvasmány bemutatása.

KARÁCSONYI BETLEHEMESEK.

A nagy magyar síkon, a faluk és tanyák világában beköszöntött a tél. A vastag hótakaró elfog minden hangot, nagy csend van a messze fehérség fölött. Alig látni valakit a szabadban, mert minden élő behúzódott az alacsony házakba; ott tesz-vesz, míg be nem esteledik: akkor összegyűl a ház népe: kicsi, nagy, a tűz köré melegedni és beszélgetni. Néha átjönnek látogatóba a szomszédok, benépesül a kis lakás. Megered a nótá, felcsattan a tréfa, régi történetek frissülnek fel: mondák és mesék ringatják át a lelkeket valami más, boldogabb világba, különösen úgy karácsony táján.

A karácsonyi szokások közé szövődik bele a „betlehem”-mel járó gyermekek énekes házalása is. Előbb összetanulja az előadást öt-hat felserdült fiú, vagy legény: végigpróbálják a hagyományos régi egyházi énekeket, gondosan elkészítik a „betlehemet”, ami vagy kis templomot ábrázol szép színes papírosokból összeragasztva, vagy jászolos istállót állatokkal és a Szent Családdal; felöltözik neki a szerepe szerint angyalnak, huszárnak, bozontos pásztornak, s már ünnepelő estén megkezdik a faluzást.

A házakban alig várja a gyereksereg, hogy fölesendüljön a havas udvaron a játékosok bejelentő éneke. Az ének halatára csillogó szemekkel ugrik fel a sok apróság:

— Itt vannak a betlehemesek!

Már is kocogtat valaki az ajtón kívülről, és rekedtes, elváltozott hangon dörmögi:

— Szabad-e betlehemezni?

Amint ajtót nyitnak neki, nagy hetykén beugrik egy cifraöltözetű huszárkatona, karddal kezében, és a házigazda elé állva, kihúzza magát. Ekés köszöntőverset szaval, áldást